

ÚJ KELETŰ FRAZÁLIS IGÉK AZ ANGOL NYELVBEN

KOVÁCS ÉVA

Eszterházy Károly Főiskola, Anglisztika Tanszék
3300 Eger, Egészségház út 4.
evikov@ektf.hu

Kivonat: Az angol frazális igék (közismerten *phrasal verbs* vagy *multi-word verbs*) az angol szókinés lényeges részeként különleges fontossággal bírnak mind a nyelvtanárok, mind a nyelvtanulók számára. Nem meglepő talán, hogy vizsgálatuk a nyelvész számára is különösen izgalmas feladatot jelent. Bonyolult szintaktikai, szemantikai és stilisztikai sajátosságaikon túl állományuk állandóan változik, szinte nap mint nap újabb és újabb ige + viszonyszós szerkezetek kerülnek be a köztudatba. Jelen tanulmánynak alapvető célja annak feltárása, mi áll az új keletű frazális igék beáramlásának a háttérében, és milyen formai és jelentésbeli sajátosságai vannak.

Kulcsszavak: az angol frazális igék, ifjúsági nyelv, neologizmus, számítástechnika, szleng, újságnyelv

Bevezetés

A frazális igék, azaz az ige+viszonyszós szerkezetek széles körben használatosak az angol nyelvnek mind az írott, mind a beszélt változatában. Számuk állandóan változik, szinte naponta születnek új alakok, s nemcsak a köznyelvben, hanem az üzleti, a kulturális, a tudományos és a műszaki nyelvhasználat különböző területein is. Flexibilitásuk és a szövegkörnyezethez való alkalmazkodó képességük következtében a szóalkotás produktív módjaiként tarthatjuk számon őket. Érthető módon valóságos kihívás elé állítják a lexikográfusokat: gyors fejlődésükkel való lépéstartás céljából minden fontos kiadó 4-5 évenként felújítja frazális igei szótárait. Míg a *Cambridge Phrasal Verbs Dictionary* 1997-es kiadása 4500 frazális igét tartalmazott, a felújított 2006-os kiadása már 6000-et. Az *Oxford Phrasal Verbs Dictionary for Learners of English* (2007) című szótárban pedig 7000, a brit, illetve az amerikai angolban használatos frazális igei szócikk található.

Az angol nyelvben keletkező frazális igék sajátos szintaktikai, szemantikai és stilisztikai tulajdonságokkal rendelkeznek. Nem csoda, hogy az angolul tanulók már a megnevezés pusztá hallatán is pánikba esnek, és igekeznek elkerülni használatukat.

E tanulmány célja kettős: egyrészt arra a kérdésre keresi a választ, hogy miért van szükség új frazális igékre, és milyen tényezők játszanak szerepet létrejöttükben, másrészt azt vizsgálja, hogy milyen kifejezésbeli és tartalmi jegyekkel rendelkeznek.

1. Miért van szükség új frazális igékre?

1.1. A társadalmi változás, a gondolkodás fejlődésének szerepe

Annak, hogy miért bővül olyan nagymértékben napjainkban a frazális igék állománya, számos oka van. Néhány új frazális ige a társadalom változásának, a gondolkodás fejlődésének az eredménye, mivel az új jelenségek leírására új szavakra, kifejezésekre van szükség, különösen a tudomány, a technika, valamint az üzleti, politikai és kulturális élet területén. Ez a fejlődés nem áll meg, éppen ezért biztos vagyok benne, hogy a jövőben még egyre több új frazális ige születésének lehetünk tanúi.

1. 1. 1. Informatika, internet

Bármilyen számítástechnikai szakszöveg a frazális igék nagyszámú használatáról árulkodik. Mivel a számítógépek és az internet széles körű használata az elmúlt néhány évtizedre nyúlik vissza, a frazális igék megjelenése ilyen szakszövegekben mindenképpen új fejleménynek tekinthető. Sokszor terminológiai űrt töltenek be, és fogalmi neologizmusoknak tekinthetők.

Ennek alátámasztására, vizsgáljuk meg a következő példaanyagot, amely a *Microsoft Windows Vista* termékismertetőjében található (www.windowsvista.com):

to protect you against *pop-ups*
the Windows Vista *lineup*
scheduled *backup* of user files

drop-down menus

Windows *Update*

to search over tasks, categories,
or Control Panel icons

the process of *setting up* a new computer

to search over a specific location

Audio *output* capability

to click on a Search Folder

to share those files out

to download more from an online
gadget gallery

to change the page *layout*

where hackers *break into* a system

clean up cached pages

the *opt-in* filter

a single mouse-*click on* the

Security Status Bar

this *update* process

to *plug in* to Internet Explorer

to log on to the Internet

to log into Windows Vista

Windows Complete PC *Backup*
and Restore

Internet Explorer *add-ons*

to back up key files

véd a *felugró ablakok* ellen
Windows Vista *termékskála*
a felhasználói fájlok ütemezett
mentése

legördülő menük

Windows *frissítés*

feladatok, kategóriák vagy vezérlő-
pult ikonok *keresése*

új számítógép *építésének* folyamata

speciális hely *keresése*

audio *kimenet* képessége

a keresés mappára *kattint*

megosztja a fájljait

letölt az online mini alkalmazások
tárából

megváltoztatja az oldal *elrendezését*
ahol a hekkerek *betörnek* egy
rendszerbe

ideiglenes internetfájlok *törlése*

adathalász szűrő

egy *kattintás* a biztonsági

állapotjelző ikonjára

ez a *frissítési* folyamat

az Internet Explorerhez *bővítményt*
telepít

csatlakozik az Internethez

bejelentkezik a Windows Vistába

Windows *biztonsági mentés*

és visszaállítás központja

Internet Explorer *beépülő modulok*

elmenti a kulcs fájlokat

access to <i>input/output</i>	belépés a <i>kimenetbe/bemenetbe</i>
improved <i>startup</i> and sleep performance	gyorsított <i>indulás</i> és visszatérés alvó állapotból
media <i>playback</i>	média <i>visszajátszás</i>
an efficient <i>layout</i> of files on the hard disk	a fájlok hatékony <i>elrendezése</i> a merevlemezen
to <i>speed up</i> system performance	<i>gyorsítja</i> a rendszer teljesítményét
Network <i>Setup</i>	hálózat <i>kiépítése</i>
<i>dial-up</i> connections	<i>betárcsázós</i> kapcsolat
the window will <i>scroll down</i>	az ablak <i>legördül</i>
to <i>shut down</i> or <i>log off</i> from your mobile PC	<i>kikapcsol</i> vagy <i>kijelentkezik</i> a mobil PC-ből
to <i>turn off</i> your wireless connection	a vezeték nélküli kapcsolatot <i>leállítja</i>
to balance the <i>tradeoff</i> between power conservation and system performance	kiegyensúlyozza az energiatakarékosságot és a teljesítmény <i>kapcsolatát</i>
Navigational pen flicks include <i>drag up, drag down, move back, and move forward</i>	a navigációs tollhasználattal való <i>mozgatás fel, le, előre és visszairányba</i>
high-fidelity print <i>output</i>	nagy felbontású <i>nyomtatás</i>

Parkinson (2007: R1) is utal néhány további, a számítástechnikában használatos új frazális igére. Ezek közül a következőket emelném ki:

<i>time out</i> ’	go beyond a particular time limit and stop working or be no longer valid’,
<i>mouse over</i>	’move the mouse so that you point to a particular area on the screen’,
<i>click through</i>	’visit a website by clicking on a link or advertisement on another web page’,
<i>page down/up</i>	’move forwards/backwards in a computer document or web page’.

1. 1. 2. Üzleti nyelv

A gazdaságban, az üzleti életben, a bankvilágban bekövetkezett változások is visszatükröződnek az új frazális igék megjelenésében. Csakúgy, mint az informatika nyelvzetében, a frazális igéknek az üzleti diskurzusban is terminológiai ürt betöltő szerepük van. Vegyük szemügyre a következő ilyen összetett igei szerkezeteket, amelyeket a *Really Learn 100 Phrasal Verbs for Business* (2005) című, szintén a Parkinson által

szerkesztett könyvben találtam; a fordítás során csak az angol frazális igének megfelelő magyar igét adom meg:

The market has <i>bottomed out</i> and share prices are rising again.	<i>eléri a mélypontját</i>
Two French businessmen tried to <i>buy the firm out</i> .	<i>felvásárol</i>
As share prices rose, shareholders <i>cash</i> ed in by selling their stocks.	<i>hasznot húz</i>
A lot of busines was <i>drummed up</i> by word-of-mouth advertising.	<i>reklámoz</i>
Oil producers met to <i>hammer out</i> a deal to prevent prices from falling.	<i>megalkuszik</i>
We've <i>hooked up with</i> a firm in Germany to make the printers.	<i>összefog</i>
The bank has been accused of <i>ripping off</i> customers.	<i>átvág</i>
They are able to <i>roll</i> new products <i>out</i> very quickly.	<i>gyárt</i>
We are hoping that the new board will <i>shake</i> the business <i>up</i> a bit.	<i>fellendít</i>
The company has spent over \$ 3 million on <i>smartening up</i> its retail outlets.	<i>kicsinosít</i>
Some insurance companies have <i>ramped up</i> their prices over the last few years.	<i>felver,</i> <i>Felvisz</i> <i>(árat)</i>

1. 2. Újságnyelv

A frazális igék stilisztikai sajátosságai következtében rendkívüli népszerűségnek örvendenek az újságírók nyelvhasználatában. Nagyon rugalmas módon mintegy leegyszerűsítik és élénkebbé, szemléletesebbé teszik a leírást.

A frazális igék gyakran fordulnak elő újságcikkek címeiben, különösen a főnevesült változatuk, amelyeknek számbeli gyarapodása is új jelenségnek számít a frazális igék fejlődésében. Érdekes módon sokszor a már meglévő frazális ige új keletű változataként tűnnek fel. Ami az újságnyelvet illeti, mint a frazális igék általában, a főnevesült változatok is sokkal gyakoribbak a bulvár, mint a minőségi lapokban. Nemcsak, hogy meghatározzák az újságcikk témáját, hanem az olvasó érdeklődésének a felkeltését is szolgálják. A fentieket támasztják alá az alábbi dőlt betűkkel szedett, a *Daily Scottish Mail* című bulvárlapból (ld.: források) vett, főnévként használt frazális igék:

Tories' benefits *shake-up* will make marriage pay

Bodice *rip-off*

Are we too proud to take America's *hand-me-downs*?

Buyout bosses may face higher taxes

Bid talk *bumps up* Sainsbury's

Let's *sort it out*

LA life is great but jet lag will *burn* Becks *out*

Federer, Nadal *serve up* overdue classic

Don't *write off* Monty, says Shrink

1. 3. Köznyelv és szleng

Közismert tény, hogy a frazális igék nagyon termékenyek a köznyelvben, különösen a szlengben. A *Longman Dictionary of Contemporary English* (2006) definíciója szerint a szleng nagyon informális, gyakran durva nyelvhasználatra vall, amely különösen egy adott csoporthoz tartozó személyek, például a fiatalok vagy bűnözők sajátja.

Az Ayto által szerkesztett *Oxford Dictionary of Slang* (1998), amely az élet különböző területeit fogja át, és jelentős mennyiségű szleng szót és kifejezést generál, igencsak bővelkedik frazális igékben. A szótár külön erénye, hogy végigköveti a szavak időbeli fejlődését, megjelölve mindegyik szócikk első megjelenését és azt, hogy miként változott ezeknek a csalafinta szavaknak és kifejezéseknek a jelentése az évek során.

Mint Ayto (1998) utal rá, az utánuk álló évszám megjelenésük első dátumát mutatja. Ami a szleng kifejezéseket illeti, az új jelentések gyakran hosszú ideig élnek a beszélt nyelvben, mielőtt nyomtatott formában is megjelenének. Ezt a második évszám jelöli annak a személynek a nevével együtt, aki először használta, illetve a folyóirat, újság címével, amelyben először felbukkant.

Vegyük például azokat a szleng tárgykörébe tartozó frazális igéket, amelyek jelentése 'elront, elbaltáz, elcsesz': *ball up* (1959), *fuck up* (1969), *louse up* (1972), *muck up* (1959), *piss up* (1976), *snarl up* (1960), *foul up* (1958), *balls up* (1961). Ide sorolandó a *cock up* és a *screw up* frazális ige is, a szótár szerint mindkettő viszonylag új lexikai egységnek számít. A fent említett szótárban a következő információkat találjuk róluk:

cock up (1948) British from slang senses of the noun *cock*, penis, nonsense. ■
Graham Swift: I'm sorry I cocked things up for you (1983).

screw up (1943) From *screw* copulate, probably as a semi euphemistic substitute for fuck up. ■ Peter Niesewand: Military men usually screw things up ... And the people are bloody glad to see the back of them (1981).

A *drop off* (1862) és *go off* (1896) frazális igék 'elalszik, elszundít' jelentésben viszonylag régi szleng kifejezések, míg a *nod off*, *zonk out*, *kip down*, *sack out* és a *sack down* viszonylag újkeletűnek tekinthetők. Eredetükről a következő információk találhatóak az *Oxford Dictionary of Slang* szótárban (1998):

nod off (1845) *New York Times*: Children usually fall asleep when they are sleepy. Within minutes of seating themselves in the car, they both *nodded off* (1991).

zonk out (1970) From *zonk*, lose consciousness. *New York News Magazine*: If mothers *zonk out* at three in the afternoon every day, they may continue that pattern after it's no longer necessary (1984).

kip down (1889) From the noun *kip* bed. *Weekly News (Glasgow)*: A driver whose van broke down near Bristol, decided to *kip down* in the driver's seat (1973).

sack out (1946) Mainly US from the noun *sack* bed. *Daily Telegraph*: Many young travellers... are faced with the choice of curling up in a doorway or

'sacking out' in one of London's parks (1971).
sack down (1956) From the noun *sack* bed. E. V. Cunningham: I lost a night's sleep. How about I sack down for a few hours? (1978).

1. 4. Ifjúsági nyelv

Az ifjúság mindig is igyekszik kissé elkülönülni a felnőttek társadalmától, egyrészt önállóságukat, különállóságukat, egyéniségüket, másrészt egy-egy csoporthoz való tartozásukat akarják a fiatalok bizonyítani azzal, hogy sajátos nyelven beszélnek. A nyelvükben megjelenő frazális igék is az újért való lelkesedésüket, a szokatlanhoz való vonzódásukat tükrözik, alkotásmódjuk gyakran vall szellemes, ötletes nyelvalkotó készségeire, nyelvtveremtő fantáziára. Az olyan frazális igék, mint a *bliss out* 'become or make someone become totally happy and relaxed', *be partied out* 'have had enough of parties because you have been to so many', *veg out* 'relax by doing nothing', *chill out* 'relax', és *zone out* 'stop thinking about thinking anything', stb. a fiatalok nyelvhasználatában jelent meg először (McCarthy & O'Dell 2004: 144, 2007: 22).

2. Hogyan jönnek létre az új frazális igék?

Mint a fentiekből kitűnik, a társadalmi, a politikai és a kulturális változásoknak, valamint a tudomány, a technika és a gazdaság fejlődésének köszönhetően a neologizmusok gyakori jelenségek minden nyelv fejlődésében. Neologizmus lehet egy újonnan keletkezett szó vagy kifejezés, amely új fogalmak megjelölésére, meglévő fogalmak szintetizálására, vagy a régi terminológia modernizálására szolgál. Különösen fontosak a találmányok, új jelenségek, vagy új kulturális tartalommal rendelkező régi fogalmak azonosítására, ld.:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Neologism>.

Általánosságban szólva a neologizmus a nyelvfejlődés egy bizonyos szakaszában egy-egy kommunikációs közösségben keletkezik, terjed el, és a nyelvhasználók többsége egy bizonyos ideig újnak érzi és nyelvi normaként általánosan elfogadja.

Ezek az alaki és jelentésbeli jegyek figyelhetők meg az új keletű frazális igék esetében is. Az új frazális igék többsége egyrészt meglévő, meghonosodott igék és viszonyszók újfajta összekapcsolódásából jön létre, másrészt a viszonyzó kölcsönöz sajátos jelentést az igének. Sok esetben a frazális ige az ige szerepét betöltő főnév vagy melléknév, illetve egy teljes neologizmusnak számító ige egy viszonyzóval való kreatív összekapcsolásából származik (Maxwell 2005: 1-3).

2. 1. Jelentésbeli neologizmus

Mint Maxwell (2005: 2) rámutat, sok esetben a meglévő frazális ige kap új jelentést. E jelentés klasszikus példája a *bump someone off*, amely korábban a köznyelvi beszédben 'lepuffantani, eltenni láb alól' jelentésben volt használatos. A mai nyelvhasználatban a következő szövegkörnyezetben találkozhatunk ezzel az igével: *There was an error message and I got bumped off the Net*, vagy *The system bumped me off after a few minutes*. Úgy tűnik, ebben az újfajta jelentésében egyre inkább a számítógépes szakszókincs terminológiai közé sorolható, vagyis a számítógép és az internet váratlan megszakadására utal 'ledobott a net'. Ebben az esetben tehát az általános köznyelvi kifejezés szaknyelvre való átvételének lehetünk tanúi.

A jelentésváltozás különösen gyakori jelenség a szleng kifejezések esetében. A *stitch someone up* (1977) 'átvág, becsap' szerkezet is bizonyos jelentésváltozáson ment keresztül, mivel korábbi jelentése *incriminate* 'gyanúba kever' volt.

Woman: After shelling out £ 1.50 for a fold-up version (of an umbrella), she found that she'd been *stitched up* ... Two spokes were broken (1977) (Ayto 1998).

Egy másik, jelenleg a katonai szlengben használatos kifejezést, a *blow away* frazális igét, amelynek jelentése 'lepuffant, felrobbant', az amerikai dialektusban használták először, és a vietnami háborúban vált általános kifejezéssé. Ma már 'kinyír' értelemben bekerült a köznyelvbe.

Guardian: A gunman smiled as he shot dead a young policeman after being jilted by his girl friend, the Old Bailey was told yesterday, 'I *blew* your copper *away* because my girl friend blew me away (1991) (Ayto 1998).

2. 2. A viszonyzó speciális jelentése

Új frazális igék azáltal is keletkeznek, hogy a nyelvhasználók a viszonyzó sajátos jelentését összetételek egész sorában kreatív módon alkalmazzák. Például az *out* viszonyzó olyan frazális igékben, mint a *tire someone out* 'kifáraszt' (melléknévi változata *tired out*) gyakran a 'kimerítés, kimerülés' jelentéssel társul, és nem is egyszer olyan szituációra utal, amikor valaki valamit olyan sokszor csinál, hogy már beleunt, s a megnevezett tevékenységet már egyáltalán nem akarja folytatni, mint pl. *barbecued out/partied out/conferenced out* (Maxwell 2005: 3, 2005: LS 24).

A *reciped out* eredetéről Maxwell (2005: LS 24) a következőt írja: 2003-ban Delia Smith, a neves szakács használta először, amikor bejelentette visszavonulási szándékát tévés főzőműsorából. A *reciped out* kifejezéssel arra utalt, hogy már minden ötletét felhasználta, ezért nem tud új recepteket összeállítani. Érdekes, hogy ez az igealak még a legújabb frazális igéket tartalmazó szótárban sem található meg, ami az anyanyelvi beszélők bizonyos kommunikatív szituációbeli kreativitását és az egyes frazális igék tisztavirág életét is tükrözi.

Gyakran találkozunk olyan frazális igékkel is, amelyek viszonyzó komponense, az *up* arra utal, hogy valami izgalmasabbá, érdekesebbé, erőteljesebbé válik, mint pl. *look up, cheer up, liven up*. Ugyanezt a jelentését vélhetjük felfedezni a következő új keletű frazális igékben is:

<i>big sth up</i>	'praise or commend sth strongly',
<i>beef sth up</i>	'make sth bigger, stronger, more exciting etc.',
<i>jazz sth up, juice sth up</i>	'make sth more lively or exciting',
<i>sex sth up</i>	'make sth seem more exciting and interesting',
<i>soup up</i>	'(a car, a computer) make changes to it so that it is powerful or exciting',
<i>more</i>	
<i>pep sb/sth up</i>	'make sb/sth more interesting, to make sb feel more lively or full of energy',
<i>perk up/perk sb up</i>	'become or make sb more lively or more cheerful',
<i>hype sth up</i>	'advertise or talk about sth/ sb in an exaggerated way, in order to get a lot of public attention for them' stb.

2. 3. Főnévi alapú frazális igei szerkezet

Nem ritka az olyan új ige + viszonyszós szerkezet sem, amelyben az igei összetevő nem egy gyakori alapige, mint *get, go* vagy *give*, hanem főnévből konvertált. Megjegyzendő, hogy ezek a frazális igék többnyire köznyelviék. Ennek illusztrálására figyeljük meg a következő példákat:

<i>beef sth up</i>	'make something bigger, stronger, more interesting'	feldob, megerősít
<i>loaf around</i>	'spend your time in a lazy way, doing little'	lebzsel
<i>luck out</i>	'be very lucky'	kedvez neki a szerencse
<i>monkey about</i>	'behave in a silly way'	bohóckodik
<i>moon about</i>	'spend time doing nothing in, particular often because you are feeling unhappy'	(kb.) elgatyázza az időt
<i>pig out</i>	'eat too much or a lot of food'	zabál
<i>rabbit on</i>	'talk about something for a long time'	dumál
<i>scarf down</i>	'eat something very quickly'	zabál
<i>sack away</i>	'save money by putting it in a bank, or by buying shares in a company'	spórol
<i>weasel out</i>	'avoid keeping a promise, doing your duties'	visszakozik

(McIntos2006).

2. 4. Melléknév alapú frazális igék

Előfordul az is, hogy bizonyos frazális igékben egy melléknévből képzett ige kapcsolódik a viszonyszóhoz. Ennek bizonyítására szolgáljanak a következő példák:

<i>big sth up</i>	'praise or recommend something strongly'	feldicsér
<i>grey sth out</i>	'show writing, etc. in a faint colour on a computer screen, to show that a particular option cannot be chosen',	elhalványít
<i>pretty sth up</i>	'make sth look or seem better than before'	kicsinosít
<i>vague sth up</i>	'make something seem less clear or detailed'	elmos, elhomályosít

(McIntosh 2006).

2. 5. Az igei rész teljes neologizmus

Mint ahogy Maxwell tanulmányában (2005: 1) megjegyzezi, néhány frazális ige különösen egyedülálló, mert az igei rész teljesen újkeletű, vagyis nem létezett korábban. *Gronk out*

'leáll' (gép, elektromos készülék), vagy 'elbóbiskol'(személy) jelentésben állítólag egy ősemberek csoportjáról szóló képregényből származik, amely címe B.C., és szerzője Johnny Hart. A képregényben a *gronk* szó egy dinoszaurusz hangjára utal. A számítógépes hackerok később a hibás hardver hangjára kezdték alkalmazni. Innen származik a *gronk out* frazális ige, amely főképp valaminek a meghibásodására utal.

A frazális igék területén egy másik ilyen neologizmust képvisel a *phish* 'adatot halászni' ige, amely az interneten személyi információk csalárd módon való megszerzésére utal. Valójában, a *fish out* 'pull something out of a container' and *fish for* 'try to make someone tell you something' frazális igék alapján jött létre a *phish sth out* és *phish for sth* frazális ige, amelyet internetes csalás általi információszerezés értelmében használnak.

Igei alapú neologizmusoknak tekinthetők az *Oxford Phrasal Verbs* (2006) szótárban található frazális igék közül a következők:

<i>bumble around/about</i>	'move around in an awkward and noisy way',
<i>glam up/glam yourself up</i>	'make sb/yourself look attractive by wearing clothes, make up that look expensive',
<i>jut out (of sth)</i>	'stick out further than the surrounding surface', (informal)
<i>divvy sth up</i>	'divide or share sth, especially money, between a number of people',
<i>duff sb up</i>	'hit or kick sb severely',
<i>faff about/around</i>	'waste time doing unimportant things',
<i>gussy sth/sb up/ gussy yourself up</i>	'dress sb/yourself in attractive clothes', (slang)
<i>bollix sth up</i>	'confuse or change sth; spoil sth',
<i>eff off</i>	'a rude way of telling sb to go away'
<i>glom onto sth</i>	'become very interested in sth such as new fashion or an idea', stb.

Összegzés

Az angol frazális igék rendkívüli összetettségük miatt nagy kihívás elé állítják mind a nyelvtanulókat, mind a tanárokat. Közismert tény, hogy a frazális igék magas szintű ismerete elengedhetetlen feltétele annak, hogy a tanuló megközelítse a művelt anyanyelvi beszélő nyelvi kompetenciáját. Így különösen kiemelt szerepet kell, hogy kapjanak a nyelvtanításban, és ehhez a soha véget nem érő feladathoz próbált hozzájárulni a jelen tanulmány.

A fenti elemzés arra kívánt rámutatni, hogy az új keletű frazális igék legbővebb forrása a technika, a tudomány fejlődése, a társadalom változása, valamint sok neologizmusnak számító frazális ige a diáknyelvben és a média nyelvében jelenik meg először.

Az új ige+viszonyos szerkezetek azonban ritkán keletkeznek véletlenszerűen, létrejöttek előre megjósolható sémák alapján történik. Valójában az esetek többségében a meglévő, meghonosodott lexikai egységek kapnak új jelentést. Ezen túl a viszonyosoknak

is vannak sajátos jelentéseik, amelyeket számos újkeletű frazális igének kölcsönöznek. Az ige helyett használt főnevek, melléknevek, teljes neologizmusok, valamint a főnevesült frazális igék mind nagyobb számban való beáramlása a nyelvbe kétségtelen új tendenciát képvisel a frazális igék fejlődésében.

Irodalom

- Ayto, John 1998. *Oxford Dictionary of Slang*. Oxford: Oxford University Press.
- Maxwell, Kerry 2005. New Word of the Month. In *MED Magazine*. Issue 29. April 2005.
- McCarthy, Michael & Felicity O'Dell 2004. *English Phrasal Verbs in Use. Intermediate*. Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, Michael & Felicity O'Dell 2007. *English Phrasal Verbs in Use. Advanced*. Cambridge: Cambridge University Press.
- McIntosh, Colin 2006. *Oxford Phrasal Verbs Dictionary for Learners of English*. Oxford: Oxford University Press.
- Parkinson, Dilys 2007. *Really Learn 100 More Phrasal Verbs*. Oxford: Oxford University Press.
- Rundell, Michael 2005. *Macmillan Phrasal Verbs Plus*. Oxford: Bloomsbury Publishing Plc.
- Summers, Della 2006. *Longman Dictionary of Contemporary English*. Harlow: Pearson Longman.
- <http://windowsvista.com>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Neologism>

Források

Daily Scottish Mail, 2007. július 11.